

TROMS BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Årbok 2019

NYTT KRAFTFØR
FOR HØGARE TILVEKST

FISKÅ LAM BEITE:

Gi lamma ein betre start på livet

Kopplam og diande lam på vårbeite viser stor interesse for godt kraftfôr i fôringsautomatar. Det nye kraftfôret Fiskå Lam Beite gir lamma ein betre start.

FISKÅ LAM BEITE:

- Svært rik på fiber
- God smaklegheit
- Høgt proteininnhald
- Tilpassa unge lam
- Lettar avvenninga frå mjølkeerstatning

I juli/august seinkar vi proteininnhaldet og tilpassar **FISKÅ LAM BEITE** til haustbeiting og sterk sluttføring av lamma. Det høge fibernivået opprethaldast slik at magane held betre i kombinasjon med fiberfattig haustbeite. Dermed utnyttar vi potensialet for høg tilvekst, og får trivelegare lam.

FISKÅ MØLLE
ROGALAND
Tlf: 51 74 33 00

FISKÅ MØLLE
ETNE
Tlf: 51 77 13 77

FISKÅ MØLLE
TRØNDELAG
Tlf: 51 85 90 60

FISKÅ MØLLE
FLISA
Tlf: 62 95 54 44

Fiskå Mølle
www.fiska.no

Innhold

Innhold.....	3
Lederen har ordet.....	4
Fylkesårsmøtet 2019.....	8
Pressemeldinger og leserinnlegg.....	14
Sidet trønderfe og nordlandsfe.....	18
REKO.....	20
Årsmelding 2019.....	23
Regnskap 2019.....	28
Årsmøteprogram.....	33
Lokallag pr januar 2020	35

Troms Bonde- og Småbrukarlag
Furuvegen 32
9057 Vikran

Telefon 932 44 599
E-post troms@smabrukarlaget.no
Nettside www.smabrukarlaget.no/troms
Facebook www.facebook.com/TromsBS

Forsidebilde:
Småbrukarkofta, vist av Frank Valø og Siri F. Bull. Foto Berit Nikolaisen.

Garn og oppskrift til kofta kan kjøpes via fylkeslaget.

Lederen har ordet

En klimaforbryters bekjennelser og betraktninger

Som fylkesleder i Troms Bonde- og Småbrukarlag, og ammekubonde med produksjon av kun rødt kjøtt, så må jeg vel bøye hodet og erkjenne at jeg ikke akkurat er «dagens mann». Jeg er vel bortimot så fjernt unna idealet man kan komme, en utslippsbaron og produsent av unyttige produkter som snart hører til på historiens gravplass.

Mine gressfôrede og utmarksbeitende Angus-kyr, som vokser seg store og før frem sine kalver på kun de råvarene ei nordnorsk kystbygd kan tilby, skal sakte men sikkert ta livet av kloden. Vi er sidestilt med klimaversting nr 1 – flytrafikken.

Det skal du vite, at å gå på biffrestaurant i Tromsø, eller å fly på langweekend til New York er sidestilt på skambarometeret. Så ta deg i vare, det gjelder å velge med omhu. Det har nok Tromsøværingene gjort, for etter 25 års drift gikk biffrestauranten Steakers konkurs i fjor.

Dette er kanskje satt på spissen, men det er det som rører seg i de toneangivende leire og i de store masser. Og folk tror det er sant.

Over noe tid har landbruket fått mer og mer av skylda for klimakrisen vi er oppe i. I begynnelsen tror jeg ikke det var mange i landbruksnæringa her i Norge som tok det inn over seg. Bare ideen om at folk var så uopplyste at de skulle finne på å tro at vi, jordbruket, røkterne av Norge, skulle være ansvarlige for en klimakrise som økte temperaturer og skapte ekstremvær og flom, det kunne vel ingen fornuftige mennesker finne på å tro?

Men så viste det seg at jo flere regnestykker som ble presentert, jo flere forskere som uttalte seg, og jo flere kjendiser som sto frem i glansede dokumentarer, jo mer trodde hvermannen på det.

Når til og med statsministeren sier at kua burde ta seg sammen og prompe mindre, da må det vel være sant? Eller hva?

Så spør jeg retorisk, er det sant?

Jeg skal innrømme at jeg har hatt en aversjon mot å ta i klimasaken på landbrukets vegne, fordi jeg mener den er ikke faglig begrunnet. De som angriper oss har ikke den fulle dokumentasjonen.

Og på et seminar i Bodø i fjor høst fant jeg sannelig en meningsfelle – avtroppende departementsråd Leif Forsell. Den mektigste mann i norsk landbruk var i Bodø og holdt et foredrag, og Forsell påklagde **ufagligheten** i klimadebatten.

Forsell er jo som kjent vant til å snakke til enkle folk fra bygda, han har jo tross alt tilbrakt adskillige vårsesjoner sammen med leder av jordbrukets forhandlingsutvalg.

Så han gjorde det enkelt; I jordbruket begynner ALT med binding av CO₂. Det begynner og det slutter med fotosyntesen – i naturens egen sirkel. Alt vi dyrker, alt våre dyr beiter, alt vi gjødsler bidrar til at det vokser planter som forbruker og binder CO₂.

Han fremholdt at jordbruket sitter på nøkkelen til å fange og binde enorme mengder CO₂, men så la han til med et skjevt smil; Det er nok for rimelig og for enkelt til at Equinor eller andre milliardkonsern ville finne det interessant å utrede.

Så refererte Forsell til Kyotoavtalen, som i sin tid klarte å sette to streker mellom landbrukets metanutslipp og CO₂-ekvivalenter. Det gjorde i stor grad landbruket til en utslippsversting, men sannheten er at metanet brytes ned i atmosfæren, det gjør ikke CO₂.

Så å regne landbrukets metanutslipp i CO₂-ekvivalenter er direkte feil. Ja, på kort sikt er metan skadelig, men det brytes ned og forsvinner – er selve bakgrunnen for alle tall vi opererer med basert på feil grunnlag og dårlig håndverk?

I all min enfoldighet har jeg mange ganger lurt på; hvorfor i svarte helv..... er det ikke tall på hva vi binder av CO₂!?

Hvis jeg dyrker myra bak fjøsen, og ser den i et evighetsperspektiv, slik man skal gjøre med matjord. Hvor mye CO₂ binder denne myra som dyrket mark? På 100 år? 300 år? 600 år?

Jeg spurte en klimaforsker om det en gang, svaret var; **Det er en så vanskelig faktor å beregne, at den har man valgt å se bort ifra.** Se det ja, det var egentlig tenkelig det, bare man får summet seg litt.

Salige Johan C. Løken holdt engang et foredrag i Tromsø om binding av CO2 i skog, og han holdt frem Sitkagrana som et utmerket verktøy til å nulle ut våre klimautslipp, samtidig som vi skaper en ny ressurs!

Men prøv å gjette hvem som var Løkens argeste motstandere? Jo det var miljøorganisasjonene.

Man kunne da ikke med viten og vilje innføre en predator som Sitka, og plante i stort monn i Norge, en svartelistet art! Ødelegge norsk flora!

Vel, hva skal vi med opprinnelig norsk flora om vi ikke har en verden å leve i om noen år? Jfr. diverse profeter.

Jeg syntes Løken presenterte en fornuftig løsning på problemet, og garantert billigere og bedre enn å få til rensing og fangst på Mongstad.

Livet er fullt av ubehagelige sannheter, og en av dem er at det ikke finnes nok kjøttfrie mandager i et menneskes liv, til å forsvare en chartertur til «Patta la vaca»

Hvor er det så jeg vil med dette kåseriet mitt da?

Jo, jeg vil som Forsell påpeke ufagligheten. Den skriker imot deg om du begynner å grave i materien. Nei, jeg er ingen klimaskeptiker, og putter du meg i bås med Carl I Hagen så stanger jeg.

Men rett skal være rett!

Vi kan ikke sitte og se på at vi som næring skal kollektivt utpekes som samfunnsfiende nr 1, karakterisert som miljøsvin, ødeleggere, torturister av dyr, og produsenter av farlig og unyttig skambelagt mat. Når sannheten er en HELT annen.

Og ja, jeg påberoper meg faktisk å sitte på sannheten, og den lærte jeg på barneskolen da lektor Svendsen på Hansnes skole fortalte oss at alle planter som vokser forbruker og binder CO2. Om de råtner og dør, og ikke blir høstet eller spist, så slipper de ut CO2 og metan, men blir de høstet og stelt, hugget og plantet, gjødslet og brukt, så forbruker de CO2 gjennom hele sitt liv. Det er plantene som renser lufta vår! Det er de som gjør verden mulig å leve i.

Det – er sannheten.

Og den sannheten må klimaforskerne nå på landbrukets vegne begynne å regne inn som en faktor i sine regnestykker. For mye av det som presenteres i dag mangler dessverre rot i virkeligheten.

Birger B. Bull
fylkesleder

Felleskjøpet

Vi hjelper deg å bruke innetida smartere

Åkrene kan hvile, men ikke du. Innenfra skal du drive gården mot en ny sesong og det er mange smarte måter å gjøre det på.

Vi vet at det er hvordan du bruker tida inne som gir resultater når alt starter igjen ute. Da er det godt at du ikke er alene. Ring oss så hjelper vi deg.

Les mer på www.felleskjopet.no/bruk-innetida-smart/.

Referat fra årsmøtet 15.-17. mars 2019 i Tromsø

1. Konstituering

Møteleder: Mats Hegg Jacobsen

Referent: Margrethe Figved

Underskrivere: Per Arne Slettmo og Harald Evanger

Redaksjonskomité: Magne Rikardsen, Berit Nikolaisen, Kirsten Slagstad

Godkjenning av innkalling og saksliste: Godkjent.

Fagtema Bær- og grønnsakdyrking i nord, ved Ingrid Myrstad, NLR

- Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold har som mål å øke forbruket av grønnsaker og bær med 20% innen 2021.
- Grøntproduksjon som et sosialt innslag i bondehverdagen.
- Andelslandbruk, REKO, FoodSpot, mm.
- Jordbær på friland: snittavling 700 kg/daa i Sør-Troms.
Potensiale i tunneldyrking 3000 kg/daa.

Fagtema sykeavløsning, ved Anne Sofie Jakobsen, Fylkesmannen

- Fra 2019 er det ikke krav om minsteinntekt for ENK, men drifta må være egnet til å gi overskudd over tid. Nystarta bruk har ikke krav om inntekt de første 2 åra.
- Avløser må være minst 15 år, ikke ektefelle/samboer, og ikke ha næringsinntekt fra gården.
- Maksimal dagsats 2019 er kr 1670.
- Ved søknad skal alle andre inntekter oppgis, disse trekkes fra på dagsatsen.
- Skjema og vegledning på <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/avlosning-ved-sykdom>

Fagtema psykisk helse, ved Vidar Aastrøm, NLR

- Utfordring med ENK vs større bedrifter, det er ingen som ser deg i hverdagen.
- Fadderskap et gode for begge parter.
- Økonomi er ofte årsak til bekymring og påfølgende plager.
- Forsikring hos Forenede og Gjensidige garanterer for førstehåndshjelp via NLR uavhengig av medlemskap, inntil verdi 10-15.000 kr.

Gruppearbeid på Hvordan unngå "veggen"

Innlegg ved Einar Åbergjord, TINE eierutvalget nord

- Balsfjordosten et godt eksempel på kortreist mat som fremmer beitebruk og kulturlandskap - bør brukes mer, også som gave!
- Utfordrende at folk ikke spiser frokost. Brunostsalget faller jevnt, og utgjør 60% av volumet på geitmelk (lokalforedling geitmelk tar 5% av volumet).
- Nytt kvalitetsregelverk for kumelk, gradering i stedet for trapp. Høring til sommeren.

Innlegg ved Oddny Asbøl, Senja vgs Gibostad

- Kritisk lav søkning til grønn linje, 14 i år mot 27 i fjor. 300 færre 16-åringer i Troms i år, merkes tydelig i midt fylket. Vanlig årskull ca 6000.
- Behov for oppgradering av skolen, både maskiner, teknologi og utstyr. Verkstedet er fra 1959 og drives på disp, drivhuset fra 1990-tallet ikke vedlikeholdt, behov for mer enn én traktor. Takk for støtteerklæring fra TBS, saken skal behandles i fylkestinget i juni.
- Skolen må være moderne, men også tilpassa småbruksdrift med mindre og lettere redskaper.
- Det er underkommunisert, særlig til politikere, at mindre bruk også har verdi, at matproduksjon i seg selv er verdifullt.
- Elendighetsbeskrivelsene av landbruket svekker omdømmet og rekrutteringa. Økonomi, jordbruksforhandl, klima, rødt kjøtt, plast, overproduksjon, rovvilt, osv.
- Landbruksutdanninga må gi studiekompetanse.
- Viktig å vise andre jobbmuligheter, også bare mens de venter på å få kjøpt seg gård.
- Skolen har søkt fylkesmannen om rekrutteringsstilling i 50%

Jordbruksforhandlingene, ved Torbjørn Norland, landsstyret

- Gjennomgang av forhandlingsprosessen og fjorårets forhandlinger.
- Pyramidetilskuddet på melkeku som er nytt fra 2019, viktig for små og mellomstore bruk. Kubruk inntil 200.000 liter (5000 bruk) produserer stabilt volum, og i stor grad på eget areal.
- Vi importerer nå 300 mill liter melk!
- Utfordringer med referansebrukene, det finnes ikke saubruk på snittstørrelse (75 vfs).

- Hvis sauen tas ut av markedsreguleringa, ville man ikke ha frosset inn sauskrotter. Måtte ha solgt umiddelbart, og det er eksportmuligheter til OK pris. I dag sitter norske foredlere på gjerdet og venter på spottpris.

Overproduksjon og virkemidler, ved Birger Bull, fylkesleder

- Overproduksjon annullerer alle virkemidler, ikke mulig å stimulere produksjon i overmettet marked.
- Overproduksjon eller undersalg? Det norske markedet er på defensiven. Vi trenger å øke forbruket av sauekjøtt - men på bekostning av hva?
- Sjølforsyninga av korn til folk og dyr, gras til dyr og grønt til folk er nå samlet sett på 38%.
- Lav snittavling i Troms, noe pga store overvintringsskader. Jord som pløyes hvert år gir ikke så stor avling.

2. Presentasjon av innkomne saker

3. Leders tale, ved Birger Bull

- Behov for nye virkemidler. Tilskudd skal ta seg av det pris ikke klarer, som driftsulemper, kulturlandskap, osv. Politikken må stille krav til produksjonsmåte, "billig mat" er *ikke* samfunnsoppdraget - det er derimot matsikkerhet og sjølforsyning.
- Bardu-bjørnen: skadefelling er ikke jakt, må kunne bruke alle midler. I stormøtet var Mattilsynet kritisk til fylkesmannens forvaltning, utifra dyrevelferdshensyn.
- Beitekonflikten i Nordreisa: Harald Evanger har det siste året ledet lokallaget gjennom en tung uoverensstemmelse mellom hundekjørere og beitebrukere. Saken pågår fortsatt, og er prinsippielt viktig for muligheten til å produsere mat på utmarksbeite. Fylkesstyret er imponert over innsatsen!
- Arealdisponering i Karlsøy og Tromsø/Kaldslett, vidt forskjellige prioriteringer, og på feil grunnlag.
- Fylkesstyret vårt: verdt å skryte av! Utfyller hverandre, og er til sammen det landbruksalibiet i Troms som er mest i media, som setter dagsorden. Strategi på å være synlig,, være til stede, plukke opp saker og sette dagsorden sjøl.
- Behov for kontingentøkning for at hele organisasjonen skal kunne styrkes og være til stede.

Hilsen fra Fagforbundet Troms, ved Brynhild Svendsen

- Landbruket er en del av vår felles kulturhistorie. Mat produsert i nærmiljøet gir god kvalitet, helse, klima. Viktig at vi som ikke er bønder gir bøndene forhold for å produsere/høste.
- Helhetlig politikk miljø -sysselsetting - bosetting - næringsutvikling - landbruk/mat. Sikre arbeidsplasser gjennom aktiv distriktpolitikk.
- Glad for samarbeidsavtalen med NBS, vi kan ikke nå alle mål alene.
- Overrekkelse: solidaritetsgave på kr 250 til Fagforbundets barneby i Huambo, Angola.

Debatt på leders tale:

Bra kommunikasjon innad i organisasjonen, godt arbeidsklima

Honnør til Nord-Troms BS og Harald for arbeidet med beitekonflikten

Takk til fylkesstyret

Behov for kontingentøkning

Hvorfor er ikke bønder mer aktive i organisasjon/politikk?

Har vi det for godt?

4. Årsmelding 2018

Kommentar til rovvilt: Vanskelig å gjøre et godt arbeid når ingen saker meldes til laget. Frank Valø er rovviltkontakt i TBS.

Årsmeldinga godkjent.

5. Regnskap 2018

Regnskapet godkjent.

6. Arbeidsplan og budsjett 2019

Kommentar: Budsjettforslaget gir rom for 25% sekretærstilling samt møtegodtgjøring på 630 kr/dag for styremedlemmer.

Kommentar: Annonseinntekter bør kunne økes, lokallagene kan hjelpe med salg (spesifikt Senja og Nord-Troms, men også andre).

Framlagt arbeidsplan og budsjett godkjent.

7. Innkomne saker, uttalelser

- Mobildekningen i distrikts-Norge
Vedtatt.
- Kommunal plan om bruk av naturen til beitedyr
Sendes fylkesstyret for videre bearbeiding.

- Kontingentøkning (oppfølging av landsmøtesak)
Fylkesstyret bes bearbeide tallene videre og få til en mer rettferdig prosentvis endring. I tillegg bør mva-registrering og kontingentstruktur generelt bygges inn i saken før den fremmes for landsmøtet.
- Støttemedlemskap og fylkeskontingent
Støttemedlemskap innføres, fylkeskontingenten videreføres som den er.
- Overproduksjon og jordbruksforhandlinger
Vedtatt.

8. Valg

Leder 1 år - Birger Bull, Tromsøysund, gjenvalg

Styremedlem 2 år - Mats Hegg Jacobsen, Tromsøysund, gjenvalg

Styremedlem 2 år - Isabel Vangen, Nord-Troms, gjenvalg

1. vara 1 år - Per Arne Slettmo, Balsfjord, gjenvalg

2. vara 1 år - Håkon Ryvoll, Senja, ny

3. vara 1 år - Heidrun Lingrasmo, Senja, ny

Revisor 1 år - Kurt Olsen, Balsfjord, gjenvalg

Revisor 1 år - Tore Karoliussen, Balsfjord, gjenvalg

Medlem til valgkomitéen 3 år - Berit Nikolaisen, Dyrøy, ny

Nestleder 1 år - Mats Hegg Jacobsen, gjenvalg

Medlem til representantskapet i NBS 1 år - Birger Bull, gjenvalg

Varamedlem til rep.skapet i NBS 1 år - Mats Hegg Jacobsen, gjenvalg

Ref.: Margrethe Figved

Kontroll: Per Arne Slettmo

Kontroll: Harald Evanger

Det naturlige valget

Nortura eies av bønder, styres av bønder og har samme mål som bønder - å skape best mulig økonomi for bonden.

Pressemeldinger, leserinnlegg o.l.

Dyrking av myr med klimastempel

Åpent brev til Stortingspolitikere for Nord-Norge, fra de tre nordnorske fylkesledere, januar 2019

Regjeringa fremmer nå en lovproposisjon for Stortinget, som reduserer muligheten for nydyrking av myr. Bonde- og Småbrukarlagene i Nord-Norge etterlyser en grundig konsekvensanalyse av effektene på målet om framtidig økt matproduksjon, nærings- og klimaregnskap for enkeltbruk og regioner, og matberedskap for landet som helhet. Vi krever at det holdes en høy miljøprofil ved myr dyrking, og at det gjennomføres forskning på avbøtende tiltak mot gassutslipp. Vi krever også finansiering av ekstrakostnadene ved myr dyrking der klimaregnskapet viser at det er nødvendig. God agronomi i all landbruksjord må være et mål.

Hovedmotivet for de foreslåtte dyrkingsforbudene er utslipp av klimagasser fra omdanningsprosessen av myr, skade på følsomme økosystemer og forringelse av habitater for truede arter. I Bonde- og Småbrukarlaget er vi opptatt av alle verdiene i naturen, og villige til å ivareta viktige samfunnsinteresser. Endringer i temperatur vil endre utslipp fra myr, uavhengig av om den blir brukt til matdyrking eller blir vernet. God agronomi binder betydelige mengder CO₂. Det er derfor viktig med forskning og kunnskapsbygging på gårdsnivå.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har tidligere krevd en grundigere gjennomgang av konsekvensene. Den globale situasjonen når det gjelder miljøutfordringer, befolkningsvekst og matmangel, både akutt og langsiktig, er blitt tydeligere. Ifølge FNs klimapanel vil klimaendringene hindre veksten i matproduksjonen i å følge utviklingen i folketallet. I Norge vil vi kunne oppleve en økning på mellom 30 og 60 vekstdøgn i ulike deler av landet, noe som vil gi mulighet til økning av matproduksjon. Dette forutsetter at nye arealer tas i bruk.

I Nord-Norge har vi som mål å ta ansvar for vår andel av økt matproduksjon i takt med befolkningsveksten i Norge. Bonde- og Småbrukarlagene i landsdelen har vilje til at norsk mat på norske ressurser skal økes mer enn det. Matjord er en ikke-fornybar ressurs. Når dyrka og dyrkbar jord bygges ned for å lage et klimaeffektivt samfunn, må arealet erstattes. Dette er det en nasjonal oppgave å løse.

For å nå vedtatte mål om økt matproduksjon, øke selvforsyningsgraden og ivareta vårt ansvar i den globale matproduksjonen, må alle tilgjengelige jordressurser tas i bruk. Derfor kan vi ikke utelukke myr dyrking i fremtiden. Andelen myr av totalt dyrkbart areal er stedvis stor. For flere kommuner vil et dyrkingsforbud ha dramatiske konsekvenser for jordbruket. For enkelte gårdbrukere vil løsningen bli å kjøre mer og lengre med traktor. Heller ikke det er god klimapolitikk.

Usikkerheten om omfang og klimaeffekt ved dyrking av myr er stor. Som gårdbrukere trenger vi et faglig grunnlag. Vi skal løse klimautfordringer på hver enkelt gård. Det betyr at vi skal dyrke mat på norske ressurser, vi skal ivareta matvareberedskap, biologisk mangfold og kulturlandskap, beitemark, skog og myrer i bygdene der vi bor. Da trenger vi å sette myr dyrking og CO₂-utslipp inn i en større sammenheng. Kanskje spørsmålet blir om vi skal dyrke lett-tilgjengelig myr, og i stedet avlyse noen flyreiser?

Ikke selg kvota, Nord-Norge trenger bonden!

Leserinnlegg fra de tre nordnorske fylkeslederne, desember 2019

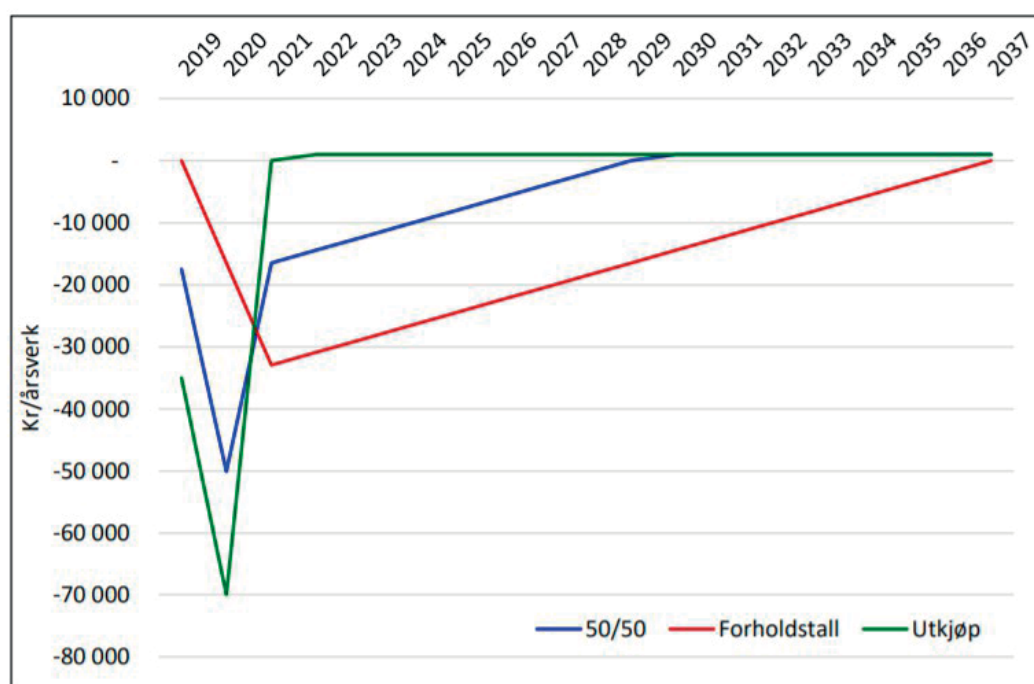
Fylkeslederne i Norsk Bonde- og Småbrukarlag er sterkt imot at reduksjonen i melkeproduksjonen skal løses ved å kjøpe ut 40 millioner liter kvote. Dette utkjøpet vil føre til mange bruksnedleggelse.

For å motvirke denne nedleggingen oppfordrer fylkeslederne i Bonde- og Småbrukarlagene i Nord-Norge til at nord-norske bønder boikotter utkjøpsordningen, og fortsetter å produsere melk.

Hvis denne boikotten lykkes, vil reduksjonen komme på redusert forholdstall, dvs. at reduksjonen i melkeproduksjonen fordeles på alle produsentene. Hver bonde får altså levere mindre melk, men prisen pr levert liter vil bli høyere fordi redusert utkjøp vil gi redusert behov for å øke omsetningsavgiften (denne avgiften skal som kjent finansiere mer enn halvparten av utkjøpet).

I forkant av kvoteforhandlingene i høst, ble det i en teknisk fagrapport gjort beregninger som viser at ren bruk av forholdstall for å ta ned melkeproduksjonen vil være en mindre belastning på de gjenværende bøndene på kort sikt, enn om man helt eller delvis benytter utkjøp av kvote. Beregningene viste også at det på lang sikt ville være en større

belastning på gjenværende produsenter å bruke forholdstall, da man ikke regnet med å være tilbake på dagens forholdstall før i 2037. Kurvene for antatt endring av forholdstall er imidlertid jevne, det er ingen knekk hverken i 2024 eller i 2034, selv om det er rimelig å anta at en del bønder vil falle fra i forbindelse med krav om kalvingsbinge og forbud mot båsfjøs. Allerede nå er for øvrig etterspørselen etter melk større enn det som var anslått i høst, og forholdstallet for neste år er derfor større enn først forventet. Beregningene for perioden 2024-2037 er med andre ord høgst usikre. Fagrapporten viser også at samlet inntektstap fram til 2023 vil være omtrent det samme for alle modeller.

Figur 4. Anslag på årlig inntektstap for gjennomsnittlige melkebruk etter ulike måter å gjennomføre nedskaleringen på. Kroner per årsverk.

Figur fra "Nedskalering av melkeproduksjonen – teknisk fagrapport"

Vi har ingen melkebønder å miste, ingen dyrkamark å la gro igjen, og ingen arbeidsplasser å avse, hverken i primærproduksjon, transport eller foredling! Skal vi ha melkeproduksjon i Nord-Norge, må vi ha de bøndene og gårdsbrukene vi har. Vi må beholde fagmiljøet, vi må beholde aktive bruk, og vi må fortsatt kunne nytte lokale grovfôrressurser.

Vi har etter hvert fått rammebetingelser som gjør at melkeproduksjonen mer og mer blir basert på innkjøpte kraftfôrråvarer, og med et arbeidsomfang på gårdene som er det dobbelte av andre yrker. Dette kan ikke fortsette i det uendelige.

Her er hovedtrekkene i Norsk Bonde- og Småbrukarlag sine løsninger på utfordringene i melkeproduksjonen:

- Kvotetaket må reduseres til 450 000 liter. Skal det være utkjøp, bør de som ønsker det få selge seg ned til dette nivået.
- De private kjøp-, salg- og leie-ordningene fases ut i løpet av noen år, med rause overgangsordninger.
- Kvoteordningen videreføres, men uten privat omsetning.
- Forholdstallet brukes til å justere produksjonen.
- Importvernet styrkes. Prinsippet skal være at vi i Norge skal produsere korn, melk, kjøtt og grovere grønnsaker i den grad vi har naturlige forhold for det, og kjøtt og melk skal være mest mulig basert på norsk fôr.
- Kanaliseringspolitikken skal videreføres. Korn og grønnsaker skal produseres der det er mulig, mens det skal produseres gras på resten av arealet, og utmarksbeitene skal utnyttes.

Når politikk er feilslått og bidrar til et dårlig system, er det politikken og systemet som må endres! Å fjerne aktive bønder er ingen løsning. Vi har ikke ett melkebruk å miste!

Landsmøtet i NBS

Debattinnlegg av fylkesleder Birger Bull

Vi må være klare på hva vår politikk er.

Vi kan ikke drive landbrukspolitikken på bakrommet med Bondelaget og staten, med dempet belysning og dunkle forlik, for så å tro at vi skal sole oss i glansen av det vi fikk til!

Vi skal sette lys på de trollene vi sloss med, vi skal sette lys på norsk jordbrukspolitikken og den retningen den har, som ikke er bærekraftig og ikke er mulig å leve av for en familie i fremtiden.

Tiden er kommet for at NBS skal stå opp for seg sjøl, tiden er kommet for å ta opp arven etter Helge Berge.

Tiden er kommet for at NBS skal fronte sin politikk, den beste jordbrukspolitikken, på en måte som høres og merkes i de vide kretser!

Sidet trønderfe og nordlandsfe

Tekst: www.genressurser.no

Foto: Anna Holene, Norsk genressurscenter/NIBIO

Rasen er et resultat av avlsarbeid innen forskjellige midt- og nordnorske raser, som etterhvert ble slått sammen til sidet trønderfe og nordlandsfe.

I siste halvdel av 1800-tallet ble det brukt utenlandsk fe, spesielt ayrshirefe, for å forbedre det norske feet. Rundt århundreskiftet slo et nytt avlssyn, kjent som stedegenhetslæra, igjennom og de fleste distriktene ønsket å utvikle sin egen lokale feraser basert på det opprinnelige feet.

Kolle fra Røros

Det svartsidete, kollete feet rundt Røros ble valgt ut som det mest opprinnelige og reine, og egnet som en fjellrase i Trøndelagsdistriktet. Man valgte å avle fram dyr ut i fra denne typen og derav kommer navnet "rørosfeet".

I Nord-Norge var feet i utgangspunktet mer uensartet i farger og avtegninger enn i Trøndelag. Det var mye svartsidete og røde dyr, og også hornete individer. Det var stor uenighet om hvilken rasestandard man skulle velge, men valget falt til slutt på den svartsidete typen det ble satset på i Trøndelag. Ved dette valget fikk man fordelene ved å få et stort enhetlig avlsområde for rasen. Sidet trønderfe og nordlandsfe - gjerne forkortet til STN, ble regnet som samme rase fra 1920-årene.

Utseende

STN er en melke- og kombinasjonsrase tilpasset forholdene i dal og fjellbygdene. Kyrne veier snaut 450 kg i gjennomsnittlig levende vekt. Dyra er i dag naturlig kollet og fargen er oftest svartsidet. Rødsidete og brandsidete dyr kan også forekomme. Det kan være stor forskjell i forholdet mellom svart og hvitt, alt fra nesten svart med hvit stripe over ryggen - til nesten hvite dyr med få svarte dropler på sidene. Rasen er som oftest sort eller farget rundt øyne, ører og på mulen. STN-kua er finlemmet, godlynt og kjent for å ta seg lett fram i terrenget.

Dyra er tidlig kjønnsmodne og kyrne viser god brunst. Produksjonen på første kalven er som regel moderat, men øker med alderen. Gjennomsnittlig årsavdrått på kyr registrert i Husdyrkontrollen er ca 4000 kg, med et fettinnhold på 4,2 % og proteininnhold på 3,3 %.

Bevaring i dag

Det er Norsk genressurssenter som har det overordnede ansvaret for bevaring og bærekraftig forvaltning av de nasjonale husdyrrasene våre, inkludert STN, senteret samarbeider tett med avlslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe.

Du kan lese mer på nettsida til Avlslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe: www.stn-avl.no

“ **RETTFERDIG
HANDEL UTEN
MELLOLEDD** ”

Reko-ringer

HVORDAN FUNGERER DET

En Reko-ring er et matnettverk der flere lokalmatprodusenter annonserer varer på en felles Facebook-side. Reko-ringen har et fast sted hvor kjøpere og selgere møtes. Kundene forhåndsbestiller varer via Facebook-siden.

Hver Reko-ring har en egen Facebookgruppe der alle produsenter som ønsker å delta legger ut salgsannonse og beskriver produkter som selges.

Kunder som ønsker å kjøpe varer bestiller enkelt ved å kommentere annonsen som ligger ute, der kunden spesifiserer hvilke produkter og mengde man ønsker å bestille. Alle bestillinger er bindende og kunden henter varer til avtalt tid.

Hver enkelt reko-ring har et fast utleveringssted der forhåndsbestilte varer leveres ut. Utleveringen varer ofte en halvtime, gjerne på kveldstid.

- ♥ Produsenter tar selv ansvar for å følge regelverket med matsikkerhet og skatt.
- ♥ Ingen medlemsavgifter fra produsenter eller kunder.
- ♥ Kun tillatt å selge egenproduserte matvarer og eventuelle biprodukter fra matproduksjonen.

REKO-RINGER

REKO-ring

REKO står for RETTferdig KONsum. Salgsnettverket ble først etablert i Finland i 2013, og fire år seinere sørget Norsk Bonde- og Småbrukarlag for at REKO-ringene kom til Norge. Nå er det ca 40 ringer rundt om i landet, med 450 selgere og over 100.000 kunder. Bøndene selger varene sine direkte til forbruker, uten mellomledd og salgsavgifter.

Hver REKO-ring har sin egen Facebook-gruppe, der tid og sted for utlevering av varer annoonses. Selgerne legger ut annonser som forteller om gården og varene, og kundene bestiller ved å kommentere på annonsene.

I tillegg har hver ringe en egen gruppe bare for produsentene/selgerne, der man kan diskutere utleveringsdatoer og produksjons- og salgsrelaterte spørsmål.

I Troms er det foreløpig to REKO-ringer, en i Tromsø og en i Harstad. Du finner dem her:

Harstad: <https://www.facebook.com/groups/261383224755284/>

Tromsø: <https://www.facebook.com/groups/rekotromso/>

Er du oppdatert på det som skjer i fylkes- og lokallaget?

Nesten all informasjon går nå ut som e-post eller på telefon/sms. Hvis du ikke har hørt fra lokal- eller fylkeslaget i det siste, kan det være at vi ikke har gyldig e-postadresse eller telefonnummer til deg.

Ta gjerne kontakt på troms@smabrukarlaget.no eller på telefon 932 44599, så ordner vi det!

Det grønne studieforbundet

Medlemsorganisasjoner

Studieforbundet natur og miljø

Gamle Ringeriksvei 6 - 1369 Stabekk

Telefon: 67 10 22 60 (9-15)

post@naturogmiljo.no

www.naturogmiljo.no

Årsmelding 2019

1. Tillitsvalgte i Troms Bonde- og Småbrukarlag 2019

		Lokallag	Valgt år
Styret			
Leder	Birger Bull	Tromsøysund	2014
Nestleder	Mats Hegg Jacobsen	Tromsøysund	2015
Styremedlem	Isabel Vangen	Nord-Troms	2018
Styremedlem	Frank Valø	Lyngen	2018
Styremedlem	Kirsten Slagstad	Hålogaland	2018
1. vara	Per-Arne Slettmo	Balsfjord	2014
2. vara	Håkon Ryvoll	Senja	2019
3. vara	Heidrun Lingrasmo	Senja	2019
Revisorer			
	Kurt Olsen	Balsfjord	2015
	Tore Karoliussen	Balsfjord	2015
Representantskapet i NBS			
Medlem	Birger Bull	Tromsøysund	2014
Varamedlem	Mats Hegg Jacobsen	Tromsøysund	2015
Valgkomité			
	Øyvind Tollefsen	Måselv	2017
	Harald Evanger	Nord-Troms	2018
	Berit Nikolaisen	Dyrøy	2019

2. Andre valgte/oppnevnte ombud

<i>Styret for Troms landbruksfaglige senter</i>	<i>medl:</i>	Berit Nikolaisen
	<i>vara:</i>	Ragnhild Elvestad
<i>Styringsgruppa for FoU i Nordnorsk Landbr.råd</i>		Mats Hegg Jacobsen
<i>Styringsgruppa i Nordnorsk Landbruksråd</i>	<i>vara:</i>	Birger Bull
<i>Styret i studieforbundet Natur og Miljø Troms</i>		Margrethe Figved
<i>Styret i Troms landbruksselskap</i>		Ole-Anton Teigen
<i>Ungdomsrepresentant på NBS-landsmøtet</i>		Torstein Jenssen
<i>Valgnemnda i NBS</i>		Isabel Vangen
<i>Kvinneutvalget i NBS</i>		Britt Marthinussen
<i>Inn På Tunet-utvalget i NBS</i>		Britt Marthinussen
<i>Utvalget for kjøtt- og eggproduksjon i NBS</i>		Birger Bull
<i>Ref.gruppa for Lyngsalpan landskapsvernområde</i>		Ivar Jørgensen
<i>Juryen for Nordnorsk Økomatpris</i>		Helene Pedersen
<i>Referansegruppe HMS-studiet</i>		Frank Valø

3. Medlemstall

Ved utgangen av 2019 hadde Troms Bonde- og Småbrukarlag 240 medlemmer. De aller fleste er fordelt på de 10 lokallagene rundt omkring i fylket, mens 12 er direkte medlemmer i fylkeslaget.

4. Lagets virksomhet

Det har vært avholdt 8 styremøter i perioden, 2 fysiske og 6 pr telefon. I tillegg har styret hatt løpende kommunikasjon på e-post og Messenger. Jordbruksforhandlingene, prosjektplanlegging, NBS-kontingenten, pris og forholdstall på geitmelka, høring av Regionalt miljøprogram, beitekonflikten i Kjellerskogen, er blant sakene som har vært behandlet.

Nord-Norge var representert på Grüne Woche i Berlin i januar, og i den forbindelse inviterte fylkesmannen til regionmøter. Frank Valø representerte TBS på dette møtet.

I begynnelsen av februar deltok Birger Bull og Margrethe Figved på rådsmøte/årssamling i Nordnorsk Landbruksråd i Tromsø. Samme kveld arrangerte fylkeslaget åpent møte i Harstad, med tema overproduksjon og mulige virkemidler. Det var godt oppmøte og bra engasjement i salen. Styret hadde heldagsmøte i Harstad neste dag.

Fylkeslaget har pleid å delta i 1. mai-toget i Tromsø. Denne gangen ble koordinator Per Arne Slettmo stående alene ved møtepunktet, til tross for at det var sendt ut påminnelser til medlemmene både på e-post og sms. Deltakelsen i toget ble naturlig nok avlyst, og styret gikk inn for å stryke arrangementet fra neste års arbeidsplan.

Landbruksmessa i Balsfjord er også en tradisjon for oss. Og her klarte vi å stille med folk - tusen takk til alle som tok ei vakt, delte ut smaksprøver på ost og spekemat, og snakket landbruket og NBS opp og fram!

Bare noen dager før messa, hadde vi og bondelaget møter med de fleste partigruppene i fylket. Tema for møtet var opprustingsbehovet for naturbrukslinja på Gibostad. I fylkestinget dagen etter ble det bevilget vesentlig mer penger enn først foreslått, og skolen ble foreløpig berga.

I slutten av august var vi i gang igjen, med nytt overproduksjonsmøte. Denne gangen i Manndalen, og med landsleder Kjersti Hoff med på laget. Temaet trakk folk her også, og det var mange ivrige debattanter i salen. Fylkesstyret fortsatte med grillkveld, og hele neste dag gikk med til styremøte. Disse langdagene som også gir rom for litt sosialt samvær har vist seg å være god anvendelse av tid og penger, styret jobber godt og får anledning til å gå mer i dybden på enkeltsaker.

Landsmøtet gikk av stabelen andre helga i november. Lyngen, Nord-Troms, Balsfjord og Tromsøysund BS stilte med utsendinger. Torstein Jenssen fra Nord-Troms BS var ungdomsutsending fra fylkeslaget, og Irmelin og Pål Lennart Fagerjord fra Astafjord var ungdomsobservatører. Tromsdelegasjonen var aktivt med både i landsmøtedebatten og i resten av programmet.

I november arrangerte Nordnorsk Landbruksråd en egen samvirkedag på landbruksskolen på Gibostad. Fylkeslaget var representert ved Håkon Ryvoll. "Samvirke og organisasjonene i landbruket" var tema. Småbrukarlaget, Bondelaget, Tine, Nortura og Felleskjøpet presenterte seg, og Håkon startet dagen med å fortelle om det spesielle med Småbrukarlaget, både lokalt og sentralt. Seinere på dagen var det quiz, og det gikk unna med kulepenner og annet profileringsmateriell som premier.

Fylkeslaget har hatt flere prosjekter i gang i meldingsåret. "Ungdom inn i landbrukspolitikken" har blant annet gitt rom for å ta med ungdomsobservatører på de to siste landsmøtene. Prosjektet "Bondevelferd" la opp til dialogmøter mellom bønder, varemottakere og rådgivere, men dessverre ble det for dårlig påmelding til møtene. Det planlagte studieheftet på temaet vil likevel bli ferdigstilt, slik at det kan brukes som utgangspunkt for lokale møter. Laget har også startet et prosjekt for å innhente og tilgjengeliggjøre grunneiertyllatelser til jakt på freda rovvilt. Prosjektet vil gjøre jakta mindre byråkratisk og bidra til å forebygge tap av husdyr.

Styremedlemmer har deltatt på en rekke møter i perioden, blant annet lokallagsårsmøter i Lyngen BS, Nord-Troms BS og Balsfjord BS, møte i referansegruppa for HMS-studiet, Forum for beitenæring, FoU-møter og samrådsmøte i Nordnorsk Landbruksråd, Fylkesmannens landbrukskonferanse, og Hurtigruteseminasret til NIBIO.

10 gode grunner til å være TINE-medlem

- 1 Et samvirke som jobber for at du som eier får best mulig resultat av din melkeproduksjon.
- 2 Sikre deg tilgang til markedet og kraft videre i verdikjeden fra bås til bord.
- 3 TINE-samvirket sikrer deg høyest mulig råvarepris.
- 4 Ta del i verdiskapningen når råvaren foredles.
- 5 Tilgang til profesjonell rådgiving tilpasset dine behov og mål.
- 6 Delta aktivt i produsentlagets faglige og sosiale aktiviteter.
- 7 Bidra i god eierstyring av en stor virksomhet.
- 8 20 øre per liter de første 12 mnd. og rabatt på rådgiving.
- 9 Nyttige styringsverktøy for din melkeproduksjon.
- 10 Ta del i TINEs eget nettverk for unge bønder.

TINE Medlemssenter 51 37 15 00
medlem.tine.no

EL-KONTROLL MED TERMOGRAFERING FOR LANDBRUKET

Vi har mange års erfaring, og er sertifisert av Det Norske Veritas for å utføre el-kontroll med termografering innen landbruk og næring

Utført kontroll gir deg først og fremst trygghet, - men også redusert forsikringspremie

Vi tilbyr også:

- Levering og montering av Elotec varslingsanlegg
- Årlig avtale på kontroll av brannvarslingsanlegg
- Kameraovervåkning spesielt tilpasset landbruk – rett til din mobiltelefon

Ta kontakt for informasjon og tilbud

Tlf: 77 83 00 30
adm@overbygd-elektro.no
www.overbygd-elektro.no

Resultatregnskap 2019

Troms Bonde- og Småbrukarlag

	31.12.2019	31.12.2018
Driftsinntekter		
3001 Medlemskontingent	89 890	82 765
3003 Tilskudd sekretær	30 000	30 000
3004 Driftstilskudd Gjensidige	10 509	10 408
3005 Møtetilskudd NBS	0	20 000
3006 Aktivitetstilskudd NBS	33 330	22 000
3007 Årsmøte, inntekter	33 976	209 939
3017 Prosjektinntekter	0	208 849
3019 Kofte, inntekter	31 204	9 265
3201 Annonseinntekter	19 800	19 300
3202 Salg av profileringsartikler	2 200	4 724
3900 Annen inntekt	0	1 200
Sum driftsinntekter	250 910	618 450
Driftskostnader		
4390 Beholdningsendring varelager	-5 690	-15 782
5020 Feriepenger	9 348	6 389
5100 Lønn til ansatte	86 284	68 005
5400 Arbeidsgiveravgift	6 816	4 946
5401 Arbeidsgiveravg. av påløpt ferielønn	696	505
5920 Yrkesskadeforsikring	1 257	0
6020 Avskr. på immaterielle eiendeler	1 942	0
6700 Vervgodtgjøring leder	20 000	15 363
6710 Møtegodtgjøring	18 900	0
6800 Kontorrekvisita	0	730
6810 Tele- og datakostnader	570	1 114
6820 Årbok	9 461	7 936
6890 Kontorhold leder og sekretær	10 000	10 000
6940 Porto	302	105
7421 Gaver	0	5 000
7617 Prosjektkostnader	0	168 318
7619 Kofte, kostnader	25 031	21 412
7701 Styremøter	19 575	12 399
7702 Årsmøte	66 047	213 714
7703 Andre møter/arrangement i egen regi	13 423	1 242
7704 Landsmøte	4 235	4 400
7705 Andre NBS-møter	7 705	989
7706 Eksterne møter	12 659	7 513
7707 Lokallagsmøter	601	3 319
7708 Møter NNLR	2 746	0
7709 Andre møtekostnader	933	0
7711 Ny Landbrukspolitikk	0	351
7721 Landbruksmessa i Balsfjord	11 030	0
7722 Høstsamling	0	0
7770 Bank- og kortgebyrer	873	451

Resultatregnskap 2019

Troms Bonde- og Småbrukarlag

	31.12.2019	31.12.2018
Sum driftskostnader	324 744	538 418
Driftsresultat	-73 835	80 032
8040 Renteinntekt, skattefri	698	518
8090 Prosjektinntekter	116 131	0
Sum finansinntekter	116 829	518
8190 Prosjektkostnader	49 968	0
Sum finanskostnader	49 968	0
Årsresultat	-6 974	80 550

Balanse 2019

Troms Bonde- og Småbrukarlag

	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER		
1061 Koftedesign	17 483	19 425
1350 Investeringer i aksjer og andeler	3 000	3 000
1461 Thermokopper	0	504
1462 T-skjorter Bli med på laget	600	600
1463 T-skjorter Ordsky	6 240	7 540
1464 Ferdigstrikka kofter	5 600	0
1465 Koftegarn	16 872	13 394
1466 Koftemerker	1 800	1 920
1467 Kofteoppskrifter, trykte	1 184	2 560
1468 Postposer	1 880	1 968
1500 Kundefordringer	-198 251	5 397
1920 Bankinnskudd	369 114	103 827
1921 Høyrentekonto	101 378	150 731
SUM EIENDELER	326 900	310 866
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
2050 Annen egenkapital	268 289	187 739
Udisponert resultat (ikke postert)	-6 974	80 550
Sum egenkapital	261 315	268 289
Gjeld		
2400 Leverandørgjeld	40 961	27 223
2600 Forskuddstrekk	12 318	5 790
2770 Skyldig arbeidsgiveravgift	2 852	2 189
2780 Påløpt arbeidsgiveravgift	652	985
2940 Skyldig feriepenge	8 801	6 389
Sum gjeld	65 585	42 576
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	326 900	310 866

Revisjonsrapport Troms Bonde- og Småbrukarlag 2019

Regnskapet er revidert ved at bilag er gjennomgått og kontrollert mot kontoutskrift fra bank. Alle kontrollerte bilag er funnet i orden. Regnskapet er ført på en grei og oversiktelig måte og gir uttrykk for lagets økonomi.

Regnskapet for 2019 er gjort opp med et mindre underskudd på kr 6 974. Regnskapet anbefales godkjent.

Tore Karblussen, revisor

Kurt Olsen, revisor

Tennes i Balsfjord, 6/2-2019

BYGG FAG

Betongservice AS

Industriveien 24, 9152 Sørkjosen

Tlf 77 77 03 00, E-post byggfag@betongservice.net

----- **Over 30 år i Nord-Troms** -----

Trelast og bygningsartikler - Oppføring av bygninger - Elementproduksjon
Ferdigbetong - Betongpumpe - Kranbil - Sand og grusmasser
Graving - Transport - Reparasjon av hydraulikkslanger - Kulelager

Husk å benytte deg av fordelene dine

**Som medlem av Norsk Bonde- og
Småbrukarlag får du gode rabatter hos oss:**

- opptil 20 % på private forsikringer
- 15 % ekstra på bilforsikring for ungdom
- 23 % på driftsforsikringer; totalt 34 % ved god risikoscore

Du får også god pris på ulykkesforsikring og pensjonsordninger.

Kontakt oss på telefon
915 03100 eller les mer på
gjensidige.no/nbs

Årsmøteprogram 2020

Fredag 21. februar: Fagdag

- 10.30 Velkommen
v/ Birger Bull, leder i Troms Bonde- og Småbrukarlag
- Prosjekt "Driveplikt og jordleie i Troms"
v/ Liv-Edel Berg, fylkesmannen i Troms og Finnmark
- Regionalt miljøtilskudd
v/ Terje Størseth, jordbrukssjef i Lyngen kommune
- 12.00 Lunsj
- 12.45 Landbrukets klimaavtale med staten: Hva betyr den for Tromslandbruket?
v/ Kjersti Hoff, leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag
- Kjøtt og melk med god samvittighet
v/ Odd Magne Harstad, prof. emeritus ved NMBU
- Innspill fra salen
- 15.30 Pause
- 16.00 En politikk for framtida
v/ Bjørn Inge Mo, fylkesrådsleder (Ap)
v/ Torgeir Knag Fylkesnes, stortingsrepresentant (SV)
v/ fylkespolitikere
- Debatt
- 18.30 Konstituering av årsmøtet
Presentasjon av forslag til uttalelser
- 19.00 Møteslutt
- 20.30 Middag på Quality hotel Saga

Lørdag 22. februar: Årsmøte

09.00 Forsikringsavtalen med Gjensidige

Årsmelding 2019

Regnskap 2019

Arbeidsplan og budsjett 2020

Innkomne saker

- Regionalt miljøtilskudd, fra Nord-Troms BS
- Drift av fylkes- og lokallag, fra fylkesstyret

Uttalelser fra årsmøtet

Valg

13.00 Lunsj

14.00 Vel hjem!

Din lokale leverandør
av internett, Get-TV og telefoni

Lokallag i TBS (oppdatert februar 2020)

Balsfjord	Inske de Buhr Selnesvn 1696 9042 Laksvatn	958 62 580 inske@online.no
Lyngen	Frank Halvard Valø Kjosvegen 211 9060 Lyngseidet	480 56 134 frankhalvar@gmail.com
Nord-Troms	Harald Evanger Bakkebyveien 406 9153 Rotsund	416 75 651 harald.evanger@nordtroms.net
Tromsøysund	Mats Hegg Jacobsen Innlandsvn 67 9020 Tromsdalen	971 66 329 tromsobs@gmail.com
Målselv	Svein Børre Evensen Brannmovn 24 9334 Øverbygd	959 31 171 sveinbev@online.no
Dyrøy	Berit Nikolaisen Vinje 9311 Brøstabotn	77 18 71 86 / 958 79 784 beriniko@online.no
Øvre Salangen	Stein Kenneth Sæther Gaddskog 9350 Sjøvegan	907 46 209 steinsaether@hotmail.com
Senja	Håkon Ryvoll Ryvoll gård 9392 Stonglandseidet	938 75 996 haak_ry@live.no
Hålogaland	Kirsten Slagstad Hammarvn 12 8425 Sandsøy	91640052 halogalandlokallag@gmail.com
Astafjord	Jan Røkenes Sørsida 255 9357 Tennevoll	413 35 991 send e-post til fylkeslaget: troms@smabrukarlaget.no

*Kontaktinformasjon oppdateres etterhvert som lokallagsårsmøter avholdes.
Se www.smabrukarlaget.no/troms*

Avsender:
Troms Bonde- og Småbrukarlag
Furuvn 32
9057 Vikran

EIKSENTERET

MASSEY FERGUSON

- Traktor/redskap
- Hageutstyr
 - Dekk
 - Olje
- Service
- Snøfres
- Slangepressing
- Vedutstyr

FENDT

Eiksenteret Målselv

Nor- Kin AS, Andslimoen , 9325 Målselv

Tlf: 77 83 40 50

EIK
SENTERET
– et hakk proffere

www.eiksenteret.no